

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ І ПРАВА

**ПРАВА ЛЮДИНИ:
ЗДОБУТКИ, ПРОБЛЕМИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**Збірник матеріалів
Всеукраїнського круглого столу**

(Київ, 5 грудня 2019 р.)

THIS PROJECT IS FUNDED BY
THE EUROPEAN UNION

PRAVO-JUSTICE

Публікацію здійснено за підтримки проекту Європейського Союзу
«Pravo-Justice»

Київ
2019

Редакційна колегія:

Н. І. Кудерська – завідувач кафедри загальноправових дисциплін Інституту управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, доцент;

С. М. Прилипка – завідувач кафедри приватного права Інституту управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, професор;

Ю. В. Ткаченко – директор Інституту управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат економічних наук, доцент;

А. С. Мацко – доцент кафедри загальноправових дисциплін Інституту управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук, доцент;

Т. О. Барабаш – асистент кафедри приватного права Інституту управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук;

Я. С. Бенедик – асистент кафедри публічного права Інституту управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук

Права людини: здобутки, проблеми та перспективи : зб. матеріалів 3-41 Всеукр. круглого столу (Київ, 5 груд. 2019 р.) / редкол.: Н. І. Кудерська, С. М. Прилипка, Ю. В. Ткаченко та ін. – Харків : Право, 2019. – 194 с.

ISBN 978-966-937-918-4

До збірника увійшли тези доповідей науковців, викладачів, студентів та учнів національних освітніх закладів, представлених на Всеукраїнському круглому столі «Права людини: здобутки, проблеми та перспективи», який було організовано і проведено в м. Київ Інститутом управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого з нагоди 71-ї річниці прийняття Загальної декларації прав людини за підтримки проекту Європейського Союзу «Pravo-Justice».

Для науковців, аспірантів, студентів, тих, хто цікавиться проблемами захисту прав і свобод людини.

УДК 342.7:341.1/8

© Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2019

© Інститут управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, 2019

© Оформлення. Видавництво «Право», 2019

ISBN 978-966-937-918-4

rights of the child A/RES/42/101 URL: <https://undocs.org/en/A/RES/42/101> (Last accessed: 21.11.2019);

11. Question of a convention on the rights of the child A/RES/43/112 URL: <https://undocs.org/en/A/RES/43/112> (Last accessed: 21.11.2019);

12. Convention on the Rights of the Child A/RES/44/25 URL: <https://undocs.org/en/A/RES/44/25> (Last accessed: 21.11.2019);

13. Pro ratificatsiiu Conventsiiu pro prava dytyny: postanova Verkh.Radi Ukrainskoi RSR vid 27 liutogo 1991 r. № 789 – XII // Vidomisti Verkh.Radi Ukrainskoi RSR. 1991. № 13 – St. 145;

Погорелова О. С.¹

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ, ВИЗНАЧЕНІ ЄВРОПЕЙСЬКОЮ СОЦІАЛЬНОЮ ХАРТІЄЮ (ПЕРЕГЛЯНУТОЮ) В СФЕРІ ОПЛАТИ ПРАЦІ

Взявши курс на євроінтеграцію, Україною було взято на себе зобов'язання дотримання міжнародних стандартів прав людини, зокрема, стандартів визначених європейським співтовариством. На сьогодні, найбільшим стандартом в сфері захисту прав людини є Європейська соціальна хартія (переглянута), яка є найбільш дієвим механізмом захисту прав людини, визначаючи гарантії для реалізації загально визначених соціальних прав людини, яка була ратифікована Україною 14 вересня 2006 року із взяттям виконувати окремі зобов'язання, в тому числі статтю 4 щодо справедливої оплати праці (крім пункту 1 визначеної статті) [1].

Для ефективного здійснення права на працю було закріплено право працівників на справедливу винагороду, що є основою матеріального добробуту працівників та членів їх сімей. Європейською соціальною хартією п.1 ст. 4 визначено, що складовою справедливої винагороди є можливість забезпечити гідний життєвий рівень для себе та для членів своєї сім'ї [2]. Гідний життєвий рівень має включати основні соціальні, економічні та культурні потреби працівників та їх сімей [3]. Для визначення справедливості оплати праці, Європейський комітет по

¹ Кандидат юридичних наук, асистент кафедри трудового права та права соціального забезпечення Київського національного університету імені Тараса Шевченка

соціальних правах визначив, що мінімальний розмір заробітної плати не може бути нижчим 60 відсотків, аніж визначена середня заробітна плата в країні. Відповідно, країни, які визначили мінімальну заробітну плату менше 50-60 відсотків середньої заробітної плати в країні, мають надавати докази того, що визначений розмір мінімальної заробітної плати, яка отримується реально на руки, з урахуванням сплати податків та інших обов'язкових платежів, забезпечує громадян всіма соціальними, економічними та культурними потребами[4;85]. В Україні середня заробітна плата у вересні складає 10687 грн., а мінімальна 4 173 грн, що є менше 50 відсотків. Крім того, реальний розмір мінімальної заробітної плати є менше, аніж визначено в законодавстві, оскільки на руки працівники отримують суму, з урахуванням сплачених податків, і відповідно така сума є менша, аніж встановлюється в законі, що потребує визначення мінімальної заробітної плати в законі як суму реально отриману працівниками з урахуванням сплати обов'язкових платежів [5;90]. Відповідно, розмір мінімальної заробітної плати на сьогодні не забезпечує належний життєвий рівень українських громадян. Крім того, закріпивши гарантію, що заробітна плата має бути не нижчою встановленого розміру, не відповідає вимогам міжнародним нормам, і відповідно звужує право працівників на отримання справедливої винагороди, яка б забезпечувала достатній рівень життя працівника та членів його сім'ї[6;56].

Складовою справедливої винагороди є забезпечення сплати підвищеної ставки винагороди за роботу в надурочний час. Ст. 106 КЗпП України визначила, що надурочні роботи оплачуються у подвійному розмірі, а також закріплено заборону компенсації надурочних робіт наданням відгулу. Європейський комітет, також визначає можливість компенсувати надурочні роботи наданням часу відпочинку, який має бути більшим, аніж відпрацьовані години або виплата заробітної плати за відпрацьовані години у звичайному розмірі із наданням часу відпочинку, відпрацьованому надурочно[4;86]. Даним висновком Європейського комітету не відповідає положення щодо роботи працівників, які залучені до чергування, що регулюється постановою Секретаріату ВЦРПС від 02.04.1954 року № 233 "Про чергування на підприємствах та установах", де визначено, що залучення працівників до чергування має компенсуватись наданням відгулу такої ж тривалості, як і час

чергування.

Наступною складовою справедливої винагороди Європейська соціальна хартія(переглянута) визначає рівну винагороду чоловіків і жінок за працю рівної цінності. Не зважаючи на численні норми українського законодавства щодо заборони дискримінації за ознакою статі (ст. ст. 21, 24 Конституції України, Закон України “Про забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків”, ст. 21 Закону України “Про оплату праці”), українським законодавством не закріплено принцип рівної оплати праці за роботу рівної цінності чоловіків та жінок [7;98].

Справедлива оплата праці не може бути забезпечена без розумного строку попередження працівників про звільнення з роботи (проте не забороняється негайне звільнення за вчинене серйозне порушення)[2]. Європейським комітетом по соціальних правах було визначено, що законодавство України не відповідає вимогам п. 4 ст. 4 Європейської соціальної хартії (переглянутої), оскільки строк попередження при звільненні з причин не залежним від вини працівника має бути різним для працівників в залежності строку роботи на підприємстві. Також, комітетом було рекомендовано включити до законодавства положення про надання оплачуваного вихідного раз на тиждень після попередження про наступне звільнення у разі звільнення працівників за п.1 ст. 40 КЗпП України надавати працівникам для можливого майбутнього працевлаштування. Крім того, комітетом було визначено про необхідність законодавчого закріплення попередження при звільненні працівників за п. 1 ст. 36 КЗпП України за згодою сторін, оскільки попередження про звільнення не може бути встановлено за розсудом сторін [8].

Європейська соціальна хартія (переглянута) задекларувала, що справедлива оплата праці може бути досягнута лише за обставин, якщо відрахування із заробітної плати здійснюються на умовах, визначених нормативно-правовими актами. Ст. 128 КЗпП України встановлені обмеження відрахувань із заробітної плати: 20 відсотків максимальний розмір можливих відрахувань; 50 відсотків дозволяється відраховувати за виконавчими документами щодо погашення заборгованості у разі заподіяння шкоди, заподіяної каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, а також втратою годувальника і збитків, заподіяних злочином;

70 відсотків дозволяється відраховувати при відбуванні виправних робіт і при стягненні аліментів на неповнолітніх дітей.

Європейська соціальна хартія (переглянута) визначила, що забезпечення справедливої винагороди досягається, як шляхом законодавчого запровадження механізму визначення заробітної плати, так і шляхом вільного укладання колективних договорів, тим самим визначивши право працівників на участь у розподілі прибутку підприємства при укладенні колективного договору [9;150].

Підсумовуючи наведене, необхідно зазначити, що українське законодавство не повністю відповідає принципам, визначених статтею 4 Європейської соціальної хартії(переглянутої). Трудове законодавство потребує перегляду положень щодо визначення мінімальної заробітної плати, встановлення її розмірів, положень щодо строків попередження при звільненні, здійснення заходів щодо усунення порушень в різниці щодо оплати праці чоловіків та жінок, оплати праці роботи понад встановлену тривалість. Крім того, Україною має бути ратифіковано п.1 ст. 4 Європейської соціальної хартії (переглянутої) із проведенням необхідних заходів для забезпечення справедливої оплати праці, яка ю забезпечила гідний життєвий рівень для себе та для членів своєї сім'ї.

Список використаних джерел:

1. Про ратифікацію Європейської соціальної хартії (переглянутої): Закон України від 14.09. 2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/137-16> (дата звернення: 25.11.2019)

2. Європейська соціальна хартія(переглянута) від 03.05.1996. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/994_062 (дата звернення: 25.11.2019)

3. European Committee of Social Rights. Conclusions XIII-3 - Statement of interpretation - Article 4-1. URL: [https://hudoc.esc.coe.int/eng/{%22fulltext%22:\[%22conclusions%20article%204-1%22\],\[%22ESCDcType%22:\[%22FOND%22,%22Conclusion%22,%22Ob%22\],\[%22ESCDcIdentifier%22:\[%22XIII-3_Ob_-1/Ob/EN%22}](https://hudoc.esc.coe.int/eng/{%22fulltext%22:[%22conclusions%20article%204-1%22],[%22ESCDcType%22:[%22FOND%22,%22Conclusion%22,%22Ob%22],[%22ESCDcIdentifier%22:[%22XIII-3_Ob_-1/Ob/EN%22}) (дата звернення: 25.11.2019)

4. Digest of the case law of the European committee of social right.2018. URL:<https://rm.coe.int/digest-2018-parts-i-ii-iii-iv-en/1680939f80> (дата звернення: 25.11.2019)

5. Бек У. П. Про законодавче поняття “Мінімальна заробітна плата” в сучасних умовах. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного

університету. Серія: Юриспруденція.2016. Вип. 20. С. 86-90.

6. Гордеюк А.О. Проблема правового забезпечення захисту трудових прав працівників. Форум права. 2016. № 1. С. 55-59.

7. Ченшова Н.В. Гарантії забезпечення принципу рівності чоловіків та жінок у трудовому законодавстві ЄС та України: порівняльний аспект. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. 2015. Вип. 2 (2). С. 93-98.

8. European Committee of Social Rights. Conclusions 2014 - Ukraine - Article 4-4. URL: [https://hudoc.esc.coe.int/eng#{\"fulltext\":\[\"Conclusions%20XIV-2%20\(1998\),%20Belgium\"\],\"sort\":\[\"ESCPublicationDate%20Descending,ESCDcTypeOrder%20Ascending,ESCStatePartyOrder%20Ascending,ESCArticleOrder%20Ascending\"\],\"ESCDcIdentifier\":\[\"2014/def/UKR/4/4/EN\"\],\"ESCDcType\":\[\"FOND\",\"Conclusion\",\"Ob\"\]}](https://hudoc.esc.coe.int/eng#{\) (дата звернення: 25.11.2019)

9. Костюченко О.П. Правові підходи до розкриття сутності трудових прав у Європейській соціальній хартії (переглянутій). Міжнародний научний журнал “Верховенство права. № 1 . 2018. С. 148-154.

Самбор М. А.¹

ПРАВО НА СВОБОДУ МИРНИХ ЗІБРАНЬ, ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ В УКРАЇНІ

Стан українського суспільства натеper характеризується не лише пробудженням інтересу народу до своєї долі, активізацією останнього, як носія та джерела державної влади у країні, а й використанням соціальних механізмів відстоювання (можна навіть вести мову про захист та охорону) інтересів окремих громадян, соціальних спільнот, суспільства у цілому, перш за все у відносинах із представниками публічної влади, зокрема від корупційних чиновників, клановості влади, недовіри останній або окремим її представникам тощо.

З цією метою громадяни активно використовують право на свободу мирних зібрань. Поряд з іншим, надзвичайно розтиражованими у ЗМІ набувають форми здійснення права на свободу мирних зібрань,

¹ Кандидат юридичних наук, член-кореспондент Національної академії наук вищої освіти України, начальник сектора моніторингу Прилуцького відділу поліції Головного управління Національної поліції в Чернігівській області

ЗМІСТ

Кучма О. Л. НАЛЕЖНИЙ ДОКАЗ ЯК ГАРАНТІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД В УКРАЇНІ.....	3
Олефір В. І. ДО ПИТАННЯ ГАРМОНІЗАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА УКРАЇНИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ПРАЦЮ ТРУДОВИМИ МІГРАНТАМИ.....	6
Явір В. А. ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОАТЛАНТИЧНИХ СТАНДАРТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН В УКРАЇНІ.....	11
Автухов К. А. ЩОДО ЗАКРІПЛЕННЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ЗАСУДЖЕНИХ ДО АРЕШТУ.....	16
Андрущенко Л. В. ПОРІВНЯЛЬНІ АСПЕКТИ ЗАРУБІЖНОГО ТА НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА ГРОМАДЯН НА ІНКЛЮЗИВНУ ОСВІТУ.....	19
Барабаш Т. О. ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ В НАЦІОНАЛЬНУ СУДОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ.....	25
Отарова А. А. THE PROCESS OF THE ADOPTION OF THE CONVENTION ON THE RIGHTS OF THE CHILD.....	29
Погорєлова О. С. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ, ВИЗНАЧЕНІ ЄВРОПЕЙСЬКОЮ СОЦІАЛЬНОЮ ХАРТІЄЮ (ПЕРЕГЛЯНУТОЮ) В СФЕРІ ОПЛАТИ ПРАЦІ.....	33
Самбор М. А. ПРАВО НА СВОБОДУ МИРНИХ ЗІБРАНЬ, ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ В УКРАЇНІ.....	37
Сіньова Л. М. ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНОЇ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ МАЛОЗАБЕЗПЕЧЕНИМ СІМ'ЯМ В УКРАЇНІ.....	41
Славко А. С. ПЛЮРАЛІЗМ В ОСВІТІ ЯК ЦІННІСТЬ: ПІДХІД ЄСПЛ.....	45
Чижов Д. А. ПРАВА ЛЮДИНИ: ІСТОРІОГРАФІЯ ТА РОЗВИТОК.....	49
Щерба В. М. ЩОДО ПИТАННЯ СУДУ ПРИСЯЖНИХ.....	53
Волевський Л. В. РЕКОДИФІКАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД.....	55

Кащук Т. О. ПРАВО ГРОМАДЯН НА ВІДПОЧИНОК: ЗЕМЕЛЬНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ.....	57
Петрик І. Й. ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВЛАСНОСТІ ПРИ ВІДНЕСЕННІ БАНКУ ДО КАТЕГОРІЇ ПРОБЛЕМНИХ.....	60
Погорелова Л. Г. РОЛЬ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ.....	63
Прилико Д. С. ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	67
Савченко С. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВА ГРОМАДЯН НА ВІДПОЧИНОК: ЗЕМЕЛЬНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ.....	70

ТРИБУНА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО

Аджієва Е. М. СУЧАСНИЙ СТАН ПРАВ ЛЮДИНИ В ОКУПОВАНОМУ КРИМУ.....	73
Арташесян З. Г. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД В УКРАЇНІ.....	75
Бехало М.О. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЛЕЖНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ОСОБАМ, ПОЗБАВЛЕНИМ ВОЛІ, ВІДПОВІДНО ДО ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ.....	79
Бублик А. О. КОНВЕНЦІЯ ООН ПРО ПРАВА ДИТИНИ: ЗАХИСТ ПРАВ ДИТИНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	83
Величко І. В. КОНВЕНЦІЯ ООН ПРО ПРАВА ДИТИНИ: АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ДІЄВІСТЬ.....	86
Войтюк Д. В. ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА КОНСТИТУЦІЙНУ СКАРГУ В УКРАЇНІ.....	89
Головко А. С. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ООН ЩОДО ПОВОДЖЕННЯ ІЗ ЗАСУДЖЕНИМИ.....	93
Гончарук І. О. ВПЛИВ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ НА ЗДІЙСНЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДОЧИНСТВА В УКРАЇНІ...	96
Гроза Д. В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ НОВОГО ЕТАПУ РЕФОРМУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВЕРХОВНОГО СУДУ ТА ОРГАНІВ СУДДІВСЬКОГО ВРЯДУВАННЯ..	100
Дмитришин Р. А.	

ПРАВО ЛЮДИНИ НА СПОЖИВАННЯ ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	103
<i>Драшкуль В. М.</i> ПРОБЛЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД В УКРАЇНІ.....	106
<i>Zheldak Y. T.</i> COMPARATIVE ASPECTS OF LEGAL REGULATION OF SEX WORK IN SWEDEN AND GERMANY.....	109
<i>Заволока Д. О.</i> СОЦІАЛЬНА СУТЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ: ОСНОВНА ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ.....	112
<i>Зацарна К. І.</i> ПИТАННЯ ПОРУШЕННЯ ПРАВ МІГРАНТІВ В ЄВРОПІ.....	117
<i>Золотко А. В.</i> ВІДСУТІСТЬ МЕХАНІЗМУ ЗВІЛЬНЕННЯ ЗАСУДЖЕНИХ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИГЛЯДІ ДОВІЧНОГО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ В УКРАЇНІ, ЯК ПОРУШЕННЯ ОСНОВОПОЛОЖНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ.....	120
<i>Каленівіч М. С.</i> РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЛЕЖНОГО ТА ЕФЕКТИВНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ.....	123
<i>Каїштан М. М.</i> ГАРАНТІЇ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИНЦИПУ РІВНОСТІ ПРАВ ТА СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ.....	127
<i>Коваль Л. А.</i> РОЛЬ І МІСЦЕ УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОМУ ДИСПУТІ..	131
<i>Колодій Є.М.</i> СУЧАСНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ДІТЕЙ.....	136
<i>Корецька Т. С.</i> ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО РЕГІОНАЛЬНИХ СИСТЕМ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ.....	139
<i>Кудренко Д. Д.</i> ПРОБЛЕМНІ ЗАСАДИ НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ.....	142
<i>Мартинюк О. Л.</i> ПРАВО НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД: ДОСТУП ДО ПРАВОСУДДЯ.....	148
<i>Микитюк О. С.</i> ПРАВОВІ НАСЛІДКИ АГРЕСІЇ РФ У СФЕРІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	151
<i>Онищенко А. С.</i> ДО ПИТАННЯ ЩОДО НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ.....	156
<i>Петрухно В. В.</i> В ПОШУКАХ ОПТИМАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ВИБОРЧОЇ СИСТЕМИ ДЛЯ	

УКРАЇНИ.....	158
Попович М. Є.	
МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЛЕЖНОГО ДОСТУПУ ДІТЕЙ ДО ПРАВОСУДДЯ.....	161
Серпун Д. Р.	
ПРАВО ГРОМАДЯНИНА ЩОДО КОНСТИТУЦІЙНОЇ ЗАКОННОСТІ В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО ПРАВА.....	164
Скідан Н. В.	
ЕВОЛЮЦІЯ ПІДХОДІВ ВЕРХОВНОГО СУДУ ДО ВИРІШЕННЯ ПИТАННЯ ДОПУСТИМОСТІ ДОКАЗІВ ЯК СКЛАДОВОЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД (НА ПРИКЛАДІ ЗАСТОСУВАННЯ Ч. 12 СТ. 290 КПК).....	167
Ткаченко Т. О.	
ПОРІВНЯННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЖІНОК В УКРАЇНІ ТА В ЄВРОПІ.....	170
Ткачук А. В.	
ПРАВО НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД ЯК ОДНА З КОНСТИТУЦІЙНИХ ГАРАНТІЙ ЗАБАЗПЕЧЕННЯ ТА ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ ЗІ СТОРОНИ ДЕРЖАВИ.....	173
Трофимчук К. О.	
ПРАВОВА ПРИРОДА ВИСНОВКУ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ЯК ЗАСОБУ ДОКАЗУВАННЯ.....	176
Харькова Х. М.	
СУБ'ЄКТИВНІСТЬ У ФІЛОСОВСЬКОМУ ОСМИСЛЕННІ ЛЮДИНИ ТА ПРИРОДНІ ПРАВА.....	181
Циз А. В.	
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУДОЧИНСТВА ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	182
Шунік Д. А.	
ЗВЕРНЕННЯ СТЯГНЕННЯ НА ЧАСТКУ У СТАТУТНОМУ КАПІТАЛІ, ЯК ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ЗАСТОСУВАННЯ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ.....	186

Наукове видання

ПРАВА ЛЮДИНИ: ЗДОБУТКИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Збірник матеріалів
Всеукраїнського круглого столу**

(Київ, 5 грудня 2019 р.)

Відповідальний за випуск *Я. С. Бенедик*

Матеріали друкуються в авторській редакції

Підписано до друку 13.12.2019.

Формат 60×84 ¹/₁₆, Папір офсетний. Гарнітура Times.

Ум. друк. арк. 11,28. Обл.-вид. арк. 9,81. Вид. № 2430.

Тираж 100 прим.

Видавництво «Право» Національної академії правових наук України
та Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
вул. Чернишевська, 80а, Харків, 61002, Україна

Тел./факс (057) 716-45-53

Сайт: www.pravo-izdat.com.ua

E-mail для авторів: verstka@pravo-izdat.com.ua

E-mail для замовлень: sales@pravo-izdat.com.ua

Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції — серія ДК № 4219 від 01.12.2011 р.

Виготовлено у друкарні ФОП Дуюнова Л. М.

Тел. (057) 717-28-80